

Szabolcs – Szatmár – Bereg Vármegyei Szakmatámogatási Rendszer

2025.IV.negyedévi Hírlevele

A TARTALOMBÓL

**Negyedéves szakmai
összefoglaló**

**Eseményeink
képekben -2025
(válogatás)**

Szociális Szem(ezgető)

**Évértékelő / Üzenet
jövőre**

Beköszönő

Zeke Adél módszertani munkatárs

Tisztelt Olvasó! Kedves Kollégák!

Köszönjük, hogy 2025-ben is aktívan részt vettetek szakmai rendezvényeinken és a közös munkánkban. Nagyra értékeljük a szakmai közösség együttműködését és elkötelezettségét.

Várunk Benneteket jövőre is, és örömmel fogadjuk ötleteiket, javaslataikat, hogyan tehetnénk még hasznosabbá és inspirálóbbá közös munkánkat.

**Békés ünnepeket és egészségben, eredményekben
gazdag új évet kívánunk!**

BELÜGYMINISZTERIUM

A program a Belügyminisztérium és a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet támogatásával, a „Területi szakmatámogatási rendszer működtetése, szakmatámogatási feladatok ellátása 2025” pályázat keretében valósul meg.

Negyedéves szakmai összefoglaló

Ebben a részben a negyedév szakmai rendezvényeit, programjait és közös szakmai tevékenységeit foglaljuk össze.

“Gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat működése és működtetése”

A „Területi szakmatámogatási rendszer működtetése, szakmatámogatási feladatok ellátása 2025” (TSZR2025) projekt keretében a Szabolcs – Szatmár – Bereg Vármegyei Szakmatámogatási Rendszer II.számú konzorciumi partnere a

Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények online szakmai napot szervezett **2025.október 01-én** a Gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat működése és működtetése témában, az előadó **Mihalik Zsolt a Schlachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet szakértője** volt.

40 szakember kapcsolódott be az online térbe.

A szakember előadásában szó volt a szolgáltatás jogi háttéréről, miért fontos a készenléti szolgálat megfelelő működtetése (helyi ellátórendszer jó ismerete, gyors mozgósítást tesz lehetővé), valamint arról, hogy kiktől érkehetnek a hívások, hogyan kell kezelni a beérkező hívásokat, és a készenléti szolgálat dokumentációjáról. A szakember kiemelte, hogy minden évben vizsgálják a készenléti szolgálatok működését.

A vármegyében néhány család- és gyermekjóléti központ nem biztosította megfelelően e speciális szolgáltatást (munkaidőn kívüli hívásunkat nem fogadták), valamint előfordult, hogy a hívott fél bemutatkozása elmaradt.

Az előadás végén lehetőség volt az előadással kapcsolatban felmerült szakmai kérdések megválaszolására is.

„Utak a megértéshez: gyermekek és fiatalok lelki világa”

A „Területi szakmatámogatási rendszer működtetése, szakmatámogatási feladatok ellátása 2025” (TSZR2025) projekt keretében a Szabolcs – Szatmár – Bereg Vármegyei Szakmatámogatási Rendszer II. számú konzorciumi partnere a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények szakmai napot szervezett **2025.október 01-én „Utak a megértéshez: gyermekek és fiatalok lelki világa”** címmel.

Az elődók **Dr. Szászi István házi gyermekorvos** és **Csató-Kovács Gabriella pszichológus** voltak.

Dr. Szászi István Lelki betegségek szomatikus tünetei témában című előadásában elmondta, az egyik legnagyobb veszteség az életünk során a születés, amikor kikerülünk az anyaméhből. S ezután kezdődik az anya – gyermek „harca”, hiszen a gyermek vissza akarja állítani, azt az idilli állapotot.

Ha végig követjük a gyermeket az óvodáskortól az iskoláskorig, láthatjuk, hogy minden életszakasz újabb kihívások elé állítja őt a szobatisztaság kérdése, az óvodai közösségbe való beilleszkedés, az új személyekhez való alkalmazkodás, később az iskolában az elvárások, a teljesítménykényszer. Ezek mind-mind olyan feladatok, amelyek komoly lelki terhet jelenthetnek.

Tapasztalatai is alátámasztják, hogy ezek a terhek gyakran testi panaszokban jelennek meg. Ilyenek lehetnek például a fejfájás, a szédülés, a hasmenés vagy a hasfájás. Ezek mögött sok esetben nem szervi betegség, hanem lelki eredetű tünetek húzódnak meg. Ezért nagyon fontos, hogy a pedagógusok, a szülők és a szakemberek ne csak a gyermek testi állapotára figyeljenek, hanem vegyék komolyan a jeleket, amelyek a gyermek belső feszültségét, szorongását tükrözhetik.

Elmondta, hogy véleménye szerint fel kell készíteni a gyermeket minden élethelyzetre, közösségre, az elfogadásra, hogy nem mindig ő van a középpontban, arra, hogy szellemi teljesítményt kell, hogy nyújtson, meg kell felelnie.

Csató-Kovács Gabriella pszichológus A falcolás héttérében álló lelki folyamatok című előadásában ismertette a krízis fogalmát, fajtáit, a krízisállapot bekövetkeztét befolyásoló tényezőket, a krízis sajátos megoldási módjait a serdülőknél (önsértés: érzelmi indítatású, megfontolt viselkedés, eredményeként a test fizikai sérülést szenved el) miért követik el (érzéketlenség csökkentése, a fizikai fájdalom erősebb, mint a lelki, érzelmi fájdalom, ki tudja fejezni mások által érzett dühét, önbüntetés).

A szakember nagy hangsúlyt fektetett a serdülőkkel folytatott krízis kommunikációra, a serdülőkkel való kapcsolatfelvételre, a családi krízis sokszor összefügg a serdülő krízissel, valamint említésre került a krízis felismerése, és a terápiás lehetőségek.

Az előadás végén lehetőség nyílt szakmai kérdések feltevésére és megválaszolására, amely során a résztvevők konkrét problémáikat, tapasztalataikat is megoszthatták.

„A lelki egészség közös felelősség”

A „Területi szakmatámogatási rendszer működtetése, szakmatámogatási feladatok ellátása 2025” (TSZR2025) projekt keretében a Szabolcs – Szatmár – Bereg Vármegyei Szakmatámogatási Rendszer gesztorintézménye a Viktória Integrált Szociális Intézmény Szabolcs – Szatmár – Bereg Vármegye együttműködésben a Szociális Szolgáltató Központ Vásárosnamény és Szociális Szolgáltató Központ Nyíregyháza intézményekkel szakmai konferenciát szervezett **2025.október 21-én „A lelki egészség közös felelősség”** címmel.

A rendezvényen 60 fő szakember vett részt.

Az előadók **Dr. Erdélyi Ágnes Főorvos** - Nagykállói Sántha Kálmán Tagkórház, **Kiss József addiktológia konzultáns** és **Onderó Szilárd mentálhigiénés tanácsadó** - Fehér Bot Alapítvány voltak.

A moderátor szerepét Lakatos Katalin – Szociális Szolgáltató Központ Nyíregyháza intézményvezetője töltötte be.

Nagy Klára Szociális Szolgáltató Központ Vásárosnamény intézményvezetője és Zeke Adél a Szabolcs – Szatmár – Bereg Vármegyei Szakmatámogatási Rendszer módszertani munkatársa

köszöntőbeszédükben kifejtették, hogy a lelki egészség nem csak egy intézmény, egy szakmatámogatási rendszer vagy egy szakember ügye, hanem mindannyiunk közös felelőssége. A megnyitó beszédek közös gondolata volt, hogy a lelki egészség védelme és a szociális munka hatékonysága csak együttműködéssel valósulhat meg – egymást segítve, egymást inspirálva, közösen gondolkodva.

Dr. Erdélyi Ágnes előadása rávilágított, hogy a jóllét és a lelki egészség nem statikus állapot, hanem folyamatosan fejleszthető egyensúly. A lelki egészség alapvető emberi jog, és szorosan összefügg a testi működéssel, a kapcsolatok minőségével és a mindennapi megküzdéssel. Az előadó hangsúlyozta: a test és a lélek kommunikál egymással – ha a lélek nem tud szólni, a test jelez. Ezért fontos, hogy tudatosan figyeljünk belső erőforrásainkra, és tegyünk magunkért – akár mozgással, meditációval vagy imádsággal.

Kiss József előadása a mentális betegségek korai felismerésének és kezelésbe vonásának fontosságát emelte ki. Felhívta a figyelmet arra, hogy a mentális problémák már a legkorábbi életszakaszban megjelenhetnek, és a szülők, pedagógusok, szakemberek együttműködése kulcsfontosságú a gyors reagálásban. A cél: időben felismerni a jeleket, és megteremteni a segítséghez vezető utat.

Onderó Szilárd előadásában („A megértés, mint segítség – a lelki egészség kapcsolati dimenziói”) a kapcsolatok szerepét hangsúlyozta a lelki egyensúly megőrzésében. A megértés empátiából, figyelemből és cselekvő jelenlétből áll – ha az empátia hiányzik, a megértés csak illúzió marad. A lelki egészséghez reális célok, támogató közeg és valódi emberi kapcsolatok vezetnek.

A konferencia célja nemcsak a szakmai tudás bővítése volt, hanem az is, hogy lehetőséget teremtsen a megállásra, a feltöltődésre és az egymásra figyelésre. Az esemény hozzájárult az intézmények közötti együttműködés erősítéséhez is, megvalósítva a szakmatámogatási rendszer egyik alapfeladatát: összekötni a szakembereket, segíteni a tudásmegosztást, és támogatni a mindennapi szakmai munkát. Ezúton is köszönjük a **Szociális Szolgáltató Központ Vásárosnamény** és a **Szociális Szolgáltató Központ Nyíregyháza** együttműködését és szakmai hozzájárulását a rendezvény sikeréhez.

„Hivatás és határok – a falu- és tanyagondnoki segítő tevékenység dilemmái”

A „Területi szakmatámogatási rendszer működtetése, szakmatámogatási feladatok ellátása 2025” (TSZR2025) projekt keretében a Szabolcs – Szatmár – Bereg Vármegyei Szakmatámogatási Rendszer 5. számú konzorciumi partnere Géberjén Község Önkormányzata szakmai napot szervezett **2025.november 03-án**. A kerekasztal beszélgetés központi témájaként a **falu- és tanyagondnoki segítő tevékenység dilemmáit** céloztuk meg.

A szakmai napon **Ékesné Kurítár Tímea**, konzorcium szakmai vezető és **Dr. Nagy Erzsébet**, jogász vezette beszélgetés középpontjában azok a nehéz döntési helyzetek álltak, amikor több, egyaránt kedvezőtlen lehetőség közül kell választani, és nincs egyértelműen jó megoldás. A résztvevők megosztották saját tapasztalataikat, és közösen keresték a válaszokat a hivatás gyakorlása során felmerülő etikai, emberi és szakmai dilemmákra.

A kerekasztal-beszélgetésen szó esett a dilemmák különböző típusairól – szakmai, személyes, közösségi, környezeti és társadalmi aspektusokról – valamint a kiégés (burn-out) veszélyeiről, amely különösen érinti a humán, segítő szakmákban dolgozókat, így a falu- és tanyagondnokokat is. Kiemeltük annak fontosságát, hogy minden szakember figyeljen saját mentális állapotára, időben felismerje a túlterheltség jeleit, és szükség esetén merjen segítséget kérni.

A szakmai nap célja az is volt, hogy a falu- és tanyagondnoki hálózat működése során felmerülő problémák, javaslatok és tapasztalatok elérjenek az ágazatirányítás felé, elősegítve a szolgálat fejlesztését és a szakmai támogatás hatékonyabb megvalósítását.

„Jogok és lehetőségek – az ember a gondnokság mögött”

A „Területi szakmatámogatási rendszer működtetése, szakmatámogatási feladatok ellátása 2025” (TSZR2025) projekt keretében a Szabolcs – Szatmár – Bereg Vármegyei Szakmatámogatási Rendszer I. számú konzorciumi partnere a „Jót s jól” a Szatmári Kistérségben Egyesület szakmai napot szervezett **2025. november 05-én. Előadást tartott Lőwné Szarka Judit ellátottjogi képviselő Gondnokság alatt álló ellátottak jogai témában.**

A szakember előadásában bemutatásra került a jogszabályi háttér, a cselekvőképesség és a cselekvőképtelenség fogalma.

Lőwné Szarka Judit ellátottjogi képviselő kitért arra, hogy a cselekvőképesség részleges korlátozása és a teljes korlátozása esetében, ki és hogyan helyezhető gondnokság alá, mely ügycsoportokban lehet korlátozás, intézményi elhelyezés és tartózkodás esetében ki járhat el bizonyos ügycsoportokban.

Szó esett a gondnokság alá helyezési eljárást megelőző intézkedésekről, a gondnokság alá helyezés megszüntetéséről és módosításáról, a gondnokok jogairól és kötelezettségeiről is.

Igazán hasznos, tapasztalatokban gazdag előadásban lehetett része a jelenlévő ellátottaknak, szakembereknek.

Az, hogy a „Jót s jól” a Szatmári Kistérségben Egyesület nappali ellátásának ellátottai részt vettek a szakmai napon, különösen értékes volt, hiszen első kézből oszthatták meg tapasztalataikat és nézőpontjukat a gondnoksággal kapcsolatos kérdésekben. Jelenlétük segítette a szakembereket abban, hogy jobban megértsék az érintettek mindennapi nehézségeit és igényeit, ezáltal a jövőbeni szakmai munkát is emberközelibbé és hatékonyabbá teheti. Emellett az ellátottak számára is fontos élményt jelentett, hogy közvetlenül tájékozódhattak jogaikról és lehetőségeikről.

„Szakmai együttműködés a családokért. 10 év és kihívásai”

A „Területi szakmatámogatási rendszer működtetése, szakmatámogatási feladatok ellátása 2025” (TSZR2025) projekt keretében a Szabolcs–Szatmár–Bereg Vármegyei Szakmatámogatási Rendszer 4. számú konzorciumi partnere, a Remény Családok Átmeneti Otthona szakmai napot tartott **2025. november 5-én. Az intézmény idén ünnepelte fennállásának 10. évfordulóját, amelyre szeretettel hívták meg partnereiket és kollégáikat – a szakmai fejlődés és az ünneplés jegyében.**

A köszöntők közös üzenete az volt, hogy az otthon nem csupán egy intézmény, hanem támogató közösség, ahol az egyén, a család és az összetartozás áll a középpontban. **Erdődi Istvánné intézményvezető, Aczél Péter, a Magyar Pünkösdi Egyház főtitkára és Tisza Andrásné, az alapító hangsúlyozták: a közösségre való odafigyelés és a legkisebb gesztusok is óriási jelentőséggel bírnak ebben a kihívásokkal teli, mégis értékes munkában.**

A gyermekek ünnepi műsora és Dobos Erzsébet, volt igénybe vevő köszönő gondolatai után Dósa Piroska, a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet gyermekvédelmi szakértője tartott előadást Támogatás, biztonság, fejlődés – 10 év a családokért, otthonért, jövőért címmel.

Kiemelte, hogy a valódi eredményekhez elengedhetetlen a szakmák közötti együttműködés, a közös célok és a hatékony kommunikáció. Bemutatta a Családok Átmeneti Otthona céljait és szolgáltatásait, valamint gyakorlati példákat is hozott a családok motiválására (például szobaszépségszereplés, közös költségvetés-tervezés, papírgyűjtés). Felhívta a figyelmet a gyermekjóléti szolgálattal való szoros kapcsolat fontosságára, ugyanakkor kihívásként említette a mentális problémákkal küzdő gyermekek növekvő számát és a szakemberhiányt.

Szó esett a fejlesztési irányokról is: a speciális ellátásokhoz való jobb hozzáférésről és arról, hogy a gondozási-nevelési terv akkor hatékony, ha a családok erősségeire épít, és folyamatos visszajelzés, monitoring kíséri. A szakember hangsúlyozta: a segítő nem megoldó, hanem támogató partner.

Rámutatott arra is, hogy a lakhatási stabilitás megingása napjaink egyik legnagyobb problémája, ezért különösen fontos az egyénre szabott támogatás, a kapcsolati háló erősítése és a közösségfejlesztés. A

Családok Átmeneti Otthona nem végállomás, hanem lehetőség az újrakezdésre – ezt több inspiráló sikertörténet is alátámasztotta.

A szakmai nap méltó módon zárta a Remény Családok Átmeneti Otthona 10 éves jubileumát. A tartalmas előadás, a közös gondolkodás és a hálás visszajelzések mind azt üzenték, hogy az elmúlt évtized nemcsak szakmai fejlődésről, hanem emberi összetartásról, hitről és a közösség erejéről is szólt.

„Szóval élni” – az emberi kommunikáció művészete és jelentősége

A „Területi szakmatámogatási rendszer működtetése, szakmatámogatási feladatok ellátása 2025” pályázat keretében a Szabolcs – Szatmár – Bereg Vármegyei Szakmatámogatási Rendszer 3.számú konzorciumi partnere az „Együtt az úton” Közhasznú Egyesület **2025. november 12-én szakmai napot szervezett „Szóval élni” – az emberi kommunikáció művészete és jelentősége témában.**

Az előadó Kiss Hedvig demenciaszakértő volt.

A szociális alap- és szakosított ellátások területén, különösen a demenciával élő személyekkel végzett szakmai munka során kiemelt jelentőséggel bír a tudatosan, a gondozási helyzethez és az ellátott aktuális állapotához igazított kommunikáció alkalmazása.

Az előadás során bemutatásra kerültek a kommunikáció alapvető formái és típusai, különös hangsúlyt kapva a verbális és nonverbális kommunikáció szerepe. A demenciával élő személyek esetében – a betegség előrehaladottságától függetlenül – a nonverbális kommunikáció meghatározó jelentőségű, mivel az érzelmi reakciók, testbeszéd, mimika és hanghordozás gyakran erőteljesebb hatást gyakorolnak, mint a verbális közlés tartalma.

A szociális szakemberek munkájában alapvető fontosságú a saját kommunikációs és viselkedési minták tudatosítása és szabályozása. A kommunikáció hitelességét nem csupán a kimondott szavak, hanem a viselkedés egészének összhangja határozza meg. Az ellátás hatékonyságát az növeli, ha a szakember tisztában van saját személyiségéből fakadó kommunikációs erősségeivel és korlátaival, és képes kommunikációját az ellátott szükségleteihez igazítani.

A megfelelően alkalmazott kommunikáció nem tekinthető gyógyító eszköznek, ugyanakkor jelentős mértékben hozzájárulhat az ellátott személy biztonságérzetének növeléséhez, az együttműködés javításához, valamint az életminőség fenntartásához és javításához

„Útmutatás és támogatás: az elemi rehabilitáció szerepe”

A „Területi szakmatámogatási rendszer létrehozása, szakmatámogatási feladatok ellátása-2021” projekt keretében A Szabolcs – Szatmár – Bereg Vármegyei Szakmatámogatási Rendszer I. számú konzorciumi partnere a „Jót s Jól” a Szatmári Kistérségben Egyesület **2025. november 12-én szakmai napot szervezett, „Útmutatás és támogatás: az elemi rehabilitáció szerepe” témában.**

Az elemi rehabilitációs szolgáltatások bemutatása Csabai László - klienskoordinátor, valamint Onderó Szilárd – mentálhigiénés tanácsadó előadók által valósult meg.

A szakmai nap kezdetben kitért az elemi rehabilitáció bemutatására, ki a célcsoport, milyen területei vannak, milyen modulokat alkalmaznak, klienstoborzás hogyan valósul meg, a szolgáltatás során végzett tevékenységekre, valamint a vezetett szakmai dokumentációkra.

A szakmai nap további részében Szilárd vezetésével egy kötetlen beszélgetés következett, ahol pszichológiai és mentálhigiénés oldalról került megközelítésre a segítő szakma. A résztvevők is aktívan bekapcsolódtak, elmondhatták, milyen területen dolgoznak, hogyan kerültek a szociális pályára.

Az elemi rehabilitáció egy komplex szolgáltatáscsomag, amelynek célja, hogy a látássérült (vak vagy gyengénlátó) személyek képessé váljanak az önálló és független életvitelre. A folyamat a megváltozott élethelyzettel járó külső és belső konfliktusok kezelésére is felkészít, és a komplex rehabilitáció alappillére, elősegítve a társadalmi és foglalkozási reintegrációt.

Elemi rehabilitációs területek és modulok a rehabilitációs felmérés, funkcionális látásvizsgálat, látástréning, tájékozódás és közlekedés, mindennapos tevékenységek és életvitelt segítő eszközök tanítása, adaptált gépirás oktatása, tapintható írás-olvasás tanítása, esetkezelés és klienskoordináció, valamint a pszichológiai szolgáltatás, és a kommunikációs és számítástechnikai eszközök használatának tanítása.

Ezek az ellátások térítésmentesek, és a céljuk, hogy a látássérült személyek minél hamarabb és a lehető legteljesebb mértékben visszatérhessenek a társadalmi életbe és a munka világába.

A szerzett látássérülés veszteséggel jár, a veszteséget pedig mindig egy gyászfolyamatnak kell követni, nem szabad ezt elfojtani és késleltetni.

A gyászfolyamat egy érzelmi feldolgozás, meg kell élni és itt van nagy szerepe a segítő szolgáltatásnak, ahol professzionális segítségnyújtást adhatunk, meg kell találni, hogy hogyan lehet normalizálni a helyzetet.

Akkor tudunk igazán hasznos és jó segítők lenni, ha megadjuk számukra azt amire a legjobban vágnak ez pedig az aktív figyelés.

“A gyermekjóléti szolgáltatást nyújtók ellenőrzési tapasztalatai”

A „Területi szakmatámogatási rendszer működtetése, szakmatámogatási feladatok ellátása 2025” (TSZR2025) projekt keretében a Szabolcs – Szatmár – Bereg Vármegyei Szakmatámogatási Rendszer II. számú konzorciumi partnere a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények **2025.11.18.-án szakmai műhelyt szervezett a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtók ellenőrzési tapasztalatai** címén.

A műhelyen előadóként Dr. Henzsel Nóra gyermekvédelmi szakügyintéző vett részt a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály képviselőjében.

A szakember bemutatta a jelen lévőknek, hogy milyen jogszabályok mentén történik a szolgáltatások ellenőrzése.

A szakemberek megismerkedhettek a leggyakoribb hibákkal, amikkel a Kormányhivatal munkatársa az ellenőrzései során találkozott.

Felhívta a figyelmet a szakmai program és a szervezeti és működési szabályzat aktualizálásának fontosságára.

Ez a pont visszakapcsolódott a tavalyi év hasonló időben megrendezett szakmai műhelyre, ahol a szakmai program készítésének feltételei volt a téma. A két eltérő időben megrendezett szakmai műhely alátámasztotta egymást és bizonyította, hogy a szolgáltatók ellenőrzése során egységes szempontokat vesznek figyelembe az ellenőrzést végző személyek és, hogy mennyire fontos minden apró részletre odafigyelné. Az általános ismertető után egyéni kérdésekre volt lehetőség, illetve a résztvevők egyénileg, négy szemközt is kérdezhettek a gyermekvédelmi szakügyintézőtől, aki készségesen válaszolt minden feltett kérdésre. A jelenlévő szakemberek visszajelzése alapján nagyon jó téma került kiválasztásra és köszönjük az előadó szakmailag teljes mértékben megalapozott előadását.

“Szociális szakma 2025 – kihívások, lehetőségek, válaszok”

A „Területi szakmatámogatási rendszer működtetése, szakmatámogatási feladatok ellátása 2025” (TSZR2025) projekt keretében a Szabolcs – Szatmár – Bereg Vármegyei Szakmatámogatási Rendszer gesztorintézménye a Viktória Integrált Szociális Intézmény Szabolcs – Szatmár – Bereg Vármegye **szakmai konferenciát szervezett 2025. november 19-én Szociális szakma 2025 – kihívások, lehetőségek, válaszok** címmel.

A rendezvényen köszöntőt mondott Tóthné Csatlós Ildikó, Szociális és Köznevelési Osztály osztályvezető, Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata nevében valamint Kovácsné Mercs Mónika, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Szabolcs – Szatmár – Bereg Vármegyei Kirendeltség Szervezetirányítási Osztály osztályvezetője a fenntartó képviselőjében.

Dr. Andrászi-Tóth Veronika a Belügyminisztérium Szociális és Gyermekjóléti Főosztályának főosztályvezetője, a Szociális- és gyermekjóléti szolgáltatásokat érintő aktualitások címmel tartott előadást.

Főosztályvezető Asszony előadásában többek között szó volt

- a falu- és tanyagondnoki szolgáltatás aktualitásairól,
  - a hajléktalanellátás helyzetéről,
  - a lábadozó ágyak működésének felméréséről,
  - a pszichiátriai és szenvedélybetegek ellátásának változásairól,
  - a képzési kötelezettségekről az alacsonyküszöbű és közösségi ellátásokban,
  - a születendő gyermek haza nem adhatóságának eljárási rendjéről,
  - a tb-kiskönyv megszüntetéséről, valamint a köznevelési, szociális, gyermekvédelmi és fogyatékosügyi területet érintő 2025. évi XXXIV. törvény legfontosabb módosításairól.
- Ezen felül áttekintést kaptunk az átmeneti gondozás kihívásairól, a szakképesítések egységes meghatározásáról, a szakmatámogatási rendszerekről, a módszertani útmutatókról és az országos munkacsoportok szerepéről.

Dr. habil Szoboszlai Katalin PhD egyetemi docens Társadalomtudományi és Szociális Munka Tanszék Debreceni Egyetem Egészségtudományi Kar képviselőjében a Szociális munka jövője címmel tartott előadásában kitért a szociális munka fogalmára, valamint kihangsúlyozta a szociális szakma gyakorlati és tudományos szakma is, ismertette a szociális munka célját és jellemzőit, fejlődési korszakait, (szakmai szükséglet, rendszerváltás, professzionalizáció, digitális szemléleti fordulat). Majd végigvezette a szociális munka kihívásait:

- idősödő társadalom
- szolidáris közösségek létrehozása és segítése
- esélyegyenlőség és diszkriminációmentes társadalom
- szenvedélybetegek, pszichiátriai betegek kezelése
- lakhatási válság kezelése
- gyermekvédelem.

Adatvédelem a szociális területen – mindennapi tapasztalatok és jó gyakorlatok, mire kell felkészülnünk az AI előre törésével témában, Mártonné Illés Barbara adatvédelmi tisztviselő/szabályozási referens Nyíregyházi Szociális Gondozási és Egészségügyi Alapellátási Központ vonatkozásában tartott igen gyakorlatias előadást.

A szakember előadásában átfogó képet adott arról, hogy miért nem hozott valódi „dimenzióváltást” a GDPR bevezetése, és milyen eredmények, tapasztalatok születtek a rendszer alkalmazása során. Részletesen ismertette a szociális ágazati jogszabályok jelenlegi helyzetét, valamint bemutatta a reflexív modernitás és a kockázati társadalom összefüggéseit.

Adatbiztonsági alapok, amelyekre minden szervezetnek figyelnie kell:

- Az adatbiztonság alapelvei és az információbiztonság közti különbségek
- A CIA-modell (bizalom – sértetlenség – rendelkezésre állás)
- A PREDECO biztonsági mechanizmusai és a hozzájuk kapcsolódó védelmi intézkedések

Kitekintés a digitális kockázatokra:

Szó esett az AI korszakának veszélyeiről, a kibertámadások aktuális trendjeiről, köztük a CROWDSTRIKE RANSOMWARE jelentés megállapításairól.

AI a mindennapokban és a szociális ágazatban:

Az előadó hangsúlyozta, hogy a mesterséges intelligencia már része mindennapi életünknek – arcfelismerés, navigáció, diagnosztikai rendszerek formájában. Bemutatott nemzetközi szociális robotikai és AI-alkalmazási példákat, és kitért arra is, hogy hazánkban még kevésbé elterjedt, de egyre inkább teret nyer ez az irány.

A segítők segítése címmel Szécsi Nóra Klinikai és mentálhigiéniai gyermek – és ifjúsági szakpszichológus tartott előadást.

A szakember átfogóan bemutatta a kiégés jelenségét, a stressz és a kiégés kapcsolatát, valamint a kiégés öt fázisát, azok jellegzetes tüneteivel és felismerési pontjaival együtt.

A kiégést elősegítő tényezők közül kiemelte:

- magas mentális terhelés és túlzott kliensszám
- szerepkonfliktusok, nem megfelelő munkahelyi légkör
- társas támogatás hiánya
- túlzott adminisztrációs teher
- nem megfelelő munkakörülmények, megbecsülés hiánya
- problémás, fokozott figyelmet igénylő kliensek

Megelőzés több szinten:

Intézményi szinten: rendszeres képzések, szupervízió, a szakmai autonómia biztosítása, valamint az egzisztenciális megbecsülés növelése.

Egyéni szinten: a tudatos coping-stratégiák, saját erőforrások megőrzése és a korai jelek felismerése.

Az előadás gyakorlati útmutatót adott ahhoz, hogyan előzzük meg, illetve hogyan kezeljük a kiégést – szakemberként és intézményi szinten egyaránt.

A konferencia remek alkalmat teremtett arra, hogy a szociális területen dolgozó szakemberek találkozzanak, kapcsolatokat építsenek, és közösen gondolkodjanak a szakma jövőjéről, kihívásairól és fejlődési irányairól.

A rendezvény nyitó és záró gondolataiban Zeke Adél módszertani munkatárs hangsúlyozta az együttműködés jelentőségét: valódi előrelépés csak akkor lehetséges, ha megosztjuk egymással tapasztalatainkat, ha összehangoljuk tudásunkat, és ha az ellátórendszer minden szintjén partnerként tekintünk egymásra.

A közös munka, a párbeszéd és az összefogás továbbra is a szociális szakma ereje

„Minden nap számít – a dokumentálás és ellenőrzés szerepe a falu- és tanyagondnoki szolgálatban

A „Területi szakmatámogatási rendszer működtetése, szakmatámogatási feladatok ellátása 2025” (TSZR2025) projekt keretében a Szabolcs – Szatmár – Bereg Vármegyei Szakmatámogatási Rendszer 5. számú konzorciumi partnere Géberjén Község Önkormányzata szakmai napot szervezett **2025.november 25-én „Minden nap számít – a dokumentálás és ellenőrzés szerepe a falu- és tanyagondnoki szolgálatban témában.**

Az előadó Dr. Czomba Csilla szociális és gyermekvédelmi szakügyintéző volt, a Szabolcs – Szatmár – Bereg Vármegyei Kormányhivatal, Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály 2. képviselőjében.

A szakember A falu és tanyagondnoki szolgáltatás működésének hatósági ellenőrzési tapasztalatai, a tevékenységnapló és a menetlevél helyes vezetésének főbb szempontjai, jövőbeli változásai című előadásában ismertette az alkalmazott jogszabályokat, melyek a falu és tanyagondnoki szolgáltatással kapcsolatban állnak valamint említést tett a Szociális Ágazati Portálon elérhető Segédlet a falugondnoki és tanyagondnoki szolgálatok indításához és működéséhez című dokumentumról.

Ismertette, hogy a 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybe vevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről kapcsolatos „változást”, mely szerint 2026. január 01-től a jelentési felület él, a KENYSZI részeként jelenik meg, s ennek vonatkozásában beszélt a jelentési kötelezettség adattartalmáról: a falugondnoki szolgáltatás és tanyagondnoki szolgáltatás esetén a jelentési időszakban a szolgáltatást igénybevevők száma, a jelentési időszakban futott kilométer, a jelentési időpontban használt gépjármű forgalmi helyezésének időpontja és összes futott kilométer.

A jelentési időszak január 1-je és június 30-a, valamint a július 1-je és december 31-e közötti időszak. A január 1-június 30-ai időszakra szóló jelentést július 1 -31. között kell megtenni. A július 1-je és december 31-ei időszakra szóló jelentést a következő év január 1-31. között kell megtenni. Az első jelentéseket 2026. júliusában kell majd megtenni!

Fontos:

- 2026. január 1-jétől már minden 1500 fő alatti település jogosulttá válik falugondnoki szolgáltatás indítására.

- 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 39§. (1) bekezdésének bb) alpontja 2024.07.24.napjától módosult a szolgáltatás során az önkormányzat rendeletében a falugondnoki szolgáltatás számára meghatározott közvetlen személyes szolgáltatások közül alapfeladatnak minősül az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása, így az egyéb egészségügyi szolgáltatóhoz való szállítás.

Az SzCsM rendeletben foglaltak alapján az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása, ezen belül a háziorvosi rendelésre szállítás mellett az egyéb egészségügyi intézménybe szállítás alapfeladatnak minősül, így térítésmentesen biztosítandó. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény szerint az egészségügyi intézmény fogalma szűkebb, mint az egészségügyi szolgáltatóé. Azonban nem tehető különbség a tekintetben, hogy az igénybevevő magán vagy állami, illetve egészségügyi szolgáltatóhoz vagy egészségügyi intézménybe kíván eljutni a falugondnoki szolgáltatás révén. **Ennek tisztázása céljából pontosításra került a szabályozás, így egyértelművé vált, hogy a falugondnoki, tanyagondnoki szolgáltatás alapadata az igénybevevő mindegyik egészségügyi szolgáltatóhoz való térítésmentes szállítása.**

Ellenőrzött területek:

- azonosító adatok, (szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatok,
- dokumentációs rend, (alapító okirat, szakmai program, SZMSZ, szabályzatok)
- tárgyi feltételek, (gépjármű, iroda, munka és védőruha),
- személyi feltételek, (foglalkoztatási dokumentumok és szakképesítések vizsgálata, munkáltatói igazolvány meglétének ellenőrzése)
- szolgáltatás jellemzői,
- dokumentumok vezetése (tevékenységnapló, menetlevél)
- az ellátás igénybevétele módja, (ki jogosult döntésre, ez legyen leszabályozva, mikor kerülhet elutasításra a kérelem, hány nappal előtte kell a szállítási igényt bejelenteni)
- továbbképzés,
- ellátotti jogok érvényesülése.

Az előadó ismertette a tevékenységi napló és a menetlevél helyes vezetésének módját, majd soronként áttekintette a dokumentumokat. A bemutató során kitért a dokumentációk vezetése során gyakran előforduló hibákra is, és részletes magyarázatot adott azok javítására.

Előforduló hibák: gyermekszállítás rögzítése, kettős finanszírozási problémák, közmunkások irányítása kód nincs, sem szántás, traktorozás, ezek már termelékenységi tevékenységek végzésének számítanak, minden igénybe vevő aláírása szükséges a szállítás tényének igazolásakor, ha nem tud aláírni az igénybe vevő, meghatalmazás szükséges, a fenntartó a teljesítési igazolni jogosult, ezt gyakran elfelejtik,

Az eseményen részt vett Bereczki Lajos a Szabolcs-Szatmár- Bereg Vármegyei Falugondnok Egyesület Elnöke is, így a részt vevők részéről is becsatornázásra kerültek a problémák. (kompetencia határok betartása nehéz, túlóra, helyettesítés problémaköre)

A menetlevél, a tevékenységnapló vezetésével kapcsolatban a falugondnokok részéről kérdések is felmerültek az előadó felé, ami kifejezetten hasznosnak bizonyult, mivel ezek hozzájárultak a gyakorlati problémák tisztázásához és a témakör mélyebb megértéséhez, az eladó készségesen válaszolt a felmerült szakmai kérdésekre.

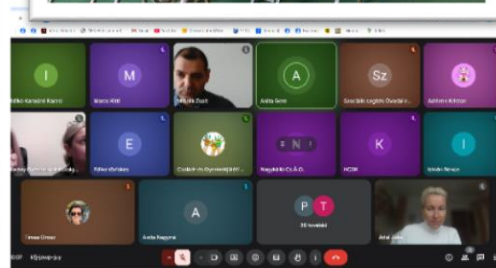
A negyedév során több olyan szakmai és közösségi eseményt valósítottunk meg, amelyek közvetlenül reflektáltak a terület aktuális kihívásaira, valamint erősítették a szakemberek közötti együttműködést.

A szakmaközi megbeszélések lehetőséget adtak a konkrét esetek közös áttekintésére, a nehézségek feltárására és az együttműködés erősítésére.

Összességében a negyedév programjai és találkozási hozzájárultak a területen dolgozók közötti párbeszéd erősítéséhez, a közös problémák azonosításához.

Eseményeink képekben -2025 (válogatás)

Szociális Szem(ezető)

Mint ahogyan eddig Hírleveleinkben, most is helyet adunk konzorciumi illetve együttműködő partnereink szakembereinek, hogy az általuk képviselt szolgáltatási területen történt eseményeket összefoglalják, vagy új információkkal, módszerekkel, programokkal, vagy érdekes, hasznos írásokkal ismertessék meg a vármegyei szociális szolgáltatókat, szervezeteket, intézményeket.

A következőkben **Tóthné Nefiru Anikó fogyatékosságügyi tanácsadó** (Nyíregyházi Család és Gyermejkölési központ) cikkét olvashatjátok.

Az információnyújtás lehetséges területei a nappali ellátást nyújtó intézményekben

Az információnyújtás célja az igénybevevő bevonásával történő – jogait, lehetőségeit figyelembe vevő –, az általa hozott problémának, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő információ átadása valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy egy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülésére irányul.

A fogyatékosságügyi tanácsadó meglévő ismeretei, adatbázisa, illetve a hatályos jogszabályok alapján ad konkrét felvilágosítást az igénybevevő részére. A tájékoztatás keretében az információnyújtáson túlmutató, az adott információ értelmezésében, felhasználásában nyújt segítséget.

Az információnyújtás egy adott:

- tématerületről,
- szolgáltatásról,
- ellátásról,
- az ellátások hozzáféréseinek módjáról,
- jogosultságokról,
- jogorvoslati lehetőségekről,

naprakész, személyre és élethelyzetre szabott információt biztosít az igénybevevő számára a rendelkezésre álló ismeretek, adatbázisok, szakember- és szolgáltatói listák alapján.

„Rendhagyó szülői értekezlet”

A fogyatékos személyek nappali ellátását igénybe vevők alapvetően saját lakókörnyezetükben élnek, a családi közegben maradnak, ahol egyénre szabottan képesek a megfelelő segítségnyújtásra,

tehermentesítik a családokat és biztosítják az ellátottak szükségleteit. A szülők, testvérek és a szakemberek olykor évtizedek óta ismerik egymást, az „együtt” töltött évek alatt óhatatlanul is olyan bensőséges kapcsolat alakulhat ki, mely sok esetben a családi gondok, egészségügyi, problémák, megosztását sem zárja ki. Ezzel együtt az idősödő családtagok egy része számos esetben egyre nehezebben tud megbirkózni fogyatékos gyermekük ellátásával. Az ellátottak szüleinek, hozzátartóinak jellemzően nincs előre eltervezett stratégiája arra az esetre, ha bármilyen okból már nem tudja majd ellátni fogyatékkal élő gyermekét. Ennek egyik oka, hogy a szülők tájékozottsága az intézményi lehetőségeket tekintve alacsony szintű. Amennyiben rendelkeznek információkkal, azok sok esetben hiányosak vagy kizárólag a nagylétszámú intézményekre korlátozódnak. A felnőtt fogyatékos gyermekükről gondoskodó idősödő szülők életében állandó a jövőtől való rettegés, a félelem attól, hogy mi lesz a magára maradó fogyatékos gyermekével.

A „Rendhagyó szülői értekezlet” program Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye fogyatékos személyek nappali ellátást nyújtó intézményeiben a szülők, gondviselők, részére tartott interaktív tájékoztató. Fontos, hogy az információk minél részletesebb, pontos képet mutassanak a fogyatékosághoz illeszkedő ellátási lehetőségekről, pl. férőhelykiváltásról, támogatott lakhatásról, komplex szükségletfelmérésről. Ezekre az információs alkalmakra a fogyatékosügy tanácsadó által folyamatosan frissülő adatbázis készül, mely tartalmazza elsősorban a vármegyei, ezen felül több, országos ellátási területről fogadó intézményről tartalmaz alapvető információkat (a szolgáltatásnyújtás helye, elérhetőségek, profil, térítési díj, egyszeri hozzájárulás, specializációk, kizáró okok, felügyelet, stb.). Ezek az alapvető információk elsődleges szűrőként segíthetnek intézmények kiválasztásában vagy elvetésében. Az interaktív tájékoztatók során a szülők elmondják elképzeléseiket, felteszik kérdéseiket vagy olyan lehetőségeket fogalmaznak meg, mely további segítséget jelent számukra. Ezek egyike az intézménylátogatások szervezésre.

A tájékoztató alkalmakat követő egyéni tanácsadások során bebizonyosodott, hogy számos esetben a fogyatékos személy vagy családtagjai nem rendelkeznek elegendő információval a őket megillető pénzügyi vagy természetbeni ellátásokról. Gyakori, hogy nem tudják értelmezni a szakhatósági határozatok, végzések tartalmát, nem ismerik az ügymeneteket. Gyógyászati segédeszközök beszerzéséhez, ellátások igényléséhez szükséges hatósági bizonyítványok, tesztek és az azokat készítő szakemberek igénybeviteléhez kevés információ áll rendelkezésükre. Jellemző probléma a gondnokság alá helyezés, melyről több intézményben kértek részletes ismertetést. Intézményvezetők fogalmazták meg, hogy a fogyatékosügy tanácsadásra legalább félévente szükség volna, ahol az ellátottak és hozzátartozóik személyesen fordulhatnak a tanácsadóhoz.

Sorstársi csoportok

A tájékoztató alkalmak lehetőséget biztosítanak sorstársi csoportok szervezésére, családtagok, hozzátartozók részére:

- problémáik olyan közösségben való megosztásában, ahol a csoporttagok hasonló élethelyzetben vannak;
- a fogyatékosággal kapcsolatos információkhoz való hozzájutásban, amelyek az élethelyzetük, problémáik okán érintik és érdeklik őket;
- közösség kialakításában, amely később önérdek-érvényesítő csoportként egy vagy több közös cél megvalósításában együtt tud dolgozni;
- a rekreáció segítése olyan programok szervezése által, melyek az adott csoporttagok számára fontosak és szakmai segítséggel elérhetővé válnak.

Évértékelő / Üzenet jövőre

A 2025-ös évben szakmatámogatási rendszerünk 25 szakmai napot, 3 szakmai konferenciát valósított meg, amelyek során több szakember vett részt személyesen vagy online formában.

Köszönjük mindenkinek, aki részt vett rendezvényeinken, megosztotta tapasztalatait, és hozzájárult a szakmai párbeszédhez.

A szakemberek aktív jelenléte és együttműködése nélkül mindez nem valósulhatott volna meg.

Országos munkacsoportokba delagált tagjaink aktívan kivették részüket a szakmai munkában, az év során négy hírlevelet készítettünk, melyekben igyekeztünk bemutatni a szakma eseményeit, jó gyakorlatait, valamint naprakész információkat,

A hírlevelek célja az volt, hogy átlátható módon tájékoztassuk a szakembereket és a partnereket a folyamatban lévő munkáról.

Több alkalommal szakmai álláspont megfogalmazásokat kértünk a Belügyminisztérium Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatások Főosztályától a szociális területen felmerülő kérdésekben, ezzel is hozzájárulva a jogkövető, átlátható és támogató szakmai környezet kialakításához.

Együttműködéseink a negyedév során magasabb szintre léptek: több szervezettel és szolgáltatóval közösen terveztük és valósítottuk meg szakmai rendezvényeinket. A közös szervezés erősítette a kapcsolatot a helyi intézmények között, és lehetővé tette, hogy a programok jobban illeszkedjenek a terület valós szükségleteihez.

Facebook-oldalunkat már több mint ezer szakember követi, ami lehetővé teszi, hogy híreink, szakmai anyagaink és rendezvényeink felhívásai gyorsan és széles körben eljussanak a terület szereplőihez. Ez erősíti a kapcsolattartást, támogatja a szakmai közösséget és növeli a rendszerünkben áramló információk hatékonyságát.

A következő évben tervünk, hogy néhány szakmai napot intézményi helyszínekre vigyünk ki – természetesen az érintett intézmények engedélyével és együttműködésével.

Ezzel lehetőséget kívánunk teremteni arra, hogy közvetlenebb szakmai párbeszéd alakuljon ki, és az adott intézmény is bemutathassa saját jó gyakorlatait, tapasztalatait.

Bízunk benne, hogy ez a kezdeményezés tovább erősíti a szakmai közösségünket, és közelebb hozza egymáshoz a különböző intézményekben zajló értékes munkát.

Szeretnénk, ha a jövő évi rendezvények témáit közösen alakítanánk ki – várjuk javaslataikat, hogy mely kérdések, kihívások vagy szakmai területek kapjanak nagyobb hangsúlyt. Hírleveleinkbe is örömmel fogadunk cikkeket, beszámolókat, jó gyakorlatokat az intézmények mindennapi munkájáról, hogy jobban megismerhessük egymás tapasztalatait és eredményeit.

„A fejlődés mindig ott kezdődik, ahol a közös gondolkodás teret kap.”

— ismeretlen szerző

A további sikeres szakmai együttműködés, valamint a kitűzött céljaink megvalósulása reményében, kérünk Benneteket, csatlakozzatok hozzánk.

Kérdéseiteket, véleményeiteket, hozzászólásaitokat a következő e-mail címekre várjuk:

ago.gyortelek@agogyortelek.hu

zeke.adel@agogyortelek.hu

Zeke Adél módszertani munkatárs elérhetőségei:

E-mail cím: zeke.adel@agogyortelek.hu

Telefonszám: 0630/6514198

Forduljatok hozzánk bizalommal!

Eredményes együttműködésben bízva:

Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Szakmatámogatási Rendszer

BELÜGYMINISZTERIUM

A program a Belügyminisztérium és a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet támogatásával, a „Területi szakmatámogatási rendszer működtetése, szakmatámogatási feladatok ellátása 2025” pályázat keretében valósul meg.

